

ความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ : 3 เมษายน 2562
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ : 5 สิงหาคม 2562
วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 15 ตุลาคม 2562

นภาพร อุ่นปรีชาวนิชย์*

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญทั้งเพศชาย และเพศหญิงจำนวนทั้งสิ้น 274 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาสำหรับข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลวิเคราะห์ด้วยความถี่ ค่าสถิติร้อยละ และข้อมูลความต้องการด้านการบริการวิชาการ รายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยาย การให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ และ ด้านการบริการสารสนเทศ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย การค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับความต้องการ โดยใช้สถิติทดสอบ t-test และ f-test ผลวิจัยพบว่า ในภาพรวมชุมชนมีความต้องการด้านการบริการวิชาการของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดฝึกอบรมสัมมนา อภิปราย และบรรยาย ส่วนลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านบริการสารสนเทศ และเมื่อจำแนกความต้องการตามเพศ พบว่าภาพรวมความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนในเพศชายโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างจากเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริการวิชาการ, ชุมชน

* ผู้ประสานงานหลัก: woman_is_lovely@hotmail.com

The Needs of Academic Community Services in Muanghom Community, Tambon Kaeng Sopha, Wangthong district, Phitsanulok Province

Received: April 3, 2019

Revised: August 5, 2019

Accepted: October 15, 2019

Naphaphon Oonprechavanich*

Lecture of Marketing

Faculty of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University

Abstract

The purposes of this study were to survey the needs of academic community services in Muanghom Community, Tambon Kaeng Sopha Wangthong district Phitsanulok Province to conclude the needs and recommendations. Therefore, the faculty of Management Science of Pibulsongkram Rajabhat University can bring knowledge, expertise in many fields of study in applying to meet with the community needs as well as the preparation on education quality assurance. It was a survey study. The samples were 274 people who live in Muanghom Community Tambon Kaeng Sopha Wangthong district Phitsanulok Province. Data were collected by using a survey questionnaire and analyzed by using percentage, mean and standard deviation, t-tst and F-test. The findings found that the community overall needed academic community services of the Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University most was the academic supervision and career, secondly were seminar and training, discussion, and lecture and the lowest was information facet. When classifying in genders, age, education level, career, and incomes found that overall in terms of genders were not significantly different at .05

Keywords: Academic service, Community

---

* Corresponding Author: woman_is_lovely@hotmail.com

บทนำ

การพัฒนาที่ยั่งยืนมีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาคือสังคมและชุมชน ซึ่งความเข้มแข็งของชุมชนเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สามารถนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ (ประเสริฐ อิ่มใจ, 2553) ดังนั้น การพัฒนาสังคมและชุมชนจึงต้องอาศัยการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการยอมรับ และเกิดการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ (สวัญญา ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์ และภัทราภรณ์ ดีสลิต, 2558)

การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นพันธกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาที่จะต้องเผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม เพื่อการป้องกัน แก้ไข ปัญหาและนำไปสู่การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนภายใต้บริบทและองค์ความรู้ในด้านวิชาการ ทั้งนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีพันธกิจในการให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม ที่สอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่มุ่งมั่นในการให้บริการทางวิชาการแก่ ชุมชน สังคม ในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ เพื่อการดำเนินการบริการ วิชาการแก่สังคมและชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม, 2559) แต่เนื่องจากการดำเนินงานการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนมีหลากหลาย รูปแบบ ดังนั้นการอาศัยแต่ความรู้และประสบการณ์ของผู้รับผิดชอบโครงการหรือจาก แหล่งข้อมูลทุติยภูมิเพียงอย่างเดียวย่อมมีความเสี่ยง กล่าวคือมีความเป็นไปได้ที่จะไม่ประสบ ความสำเร็จ เนื่องจากวิธีการรูปแบบและเนื้อหาอาจไม่ตรงต่อความต้องการชุมชนในปัจจุบัน ซึ่ง ส่งผลต่อความพึงพอใจ ของผู้เข้ารับบริการวิชาการของชุมชนในแต่ละท้องถิ่น และทำให้โครงการ บริการวิชาการอาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คณะจารย์รวมถึงผู้เข้าร่วมโครงการจากชุมชน มีความเสี่ยงที่จะได้รับ ผลตอบแทนไม่คุ้มค่ากับทรัพยากรที่เสียไป (คณะกรรมการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม, 2554)

ดังนั้นการดำเนินการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา จำเป็นต้องมีการ กำหนดทิศทางเพื่อให้ตรงกับความต้องการในการรับบริการวิชาการของชุมชนและสังคม (พิรศักดิ์ เสรีกุล, ชูชีพ เขียวอุดม และจงรักษ์ สมใจ, 2551) จึงควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชน และสังคมต่อการรับบริการวิชาการ เพื่อเป็นการนำหลักวิชาการและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้าไป ประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิต และยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อส่งผลให้ระบบ เศรษฐกิจโดยรวมของชุมชนและสังคมเกิดการขยายตัวอย่างเข้มแข็งยั่งยืนและต่อเนื่อง (สำราญ บุญชิต, 2552)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงสนใจที่จะ ศึกษาเรื่องความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอ

วังทอง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้คณะวิทยาการจัดการ สามารถนำองค์ความรู้ ความชำนาญในศาสตร์ต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ตรงกับความต้องการของชุมชน สังคม และสามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการของชุมชนและสังคมได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีความต้องการด้านการบริการวิชาการ

ตัวแปรอิสระสำหรับงานวิจัยนี้คือ ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สำหรับตัวแปรตามคือ ความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชน ซึ่งได้แก่ (1) ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยาย (2) การให้คำปรึกษาทางวิชาการ และวิชาชีพ และ (3) การบริการสารสนเทศ

ประชากรของงานวิจัยนี้คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญทั้งเพศชาย และเพศหญิง จำนวนทั้งสิ้น 274 คน

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยทำการศึกษาระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน 2561

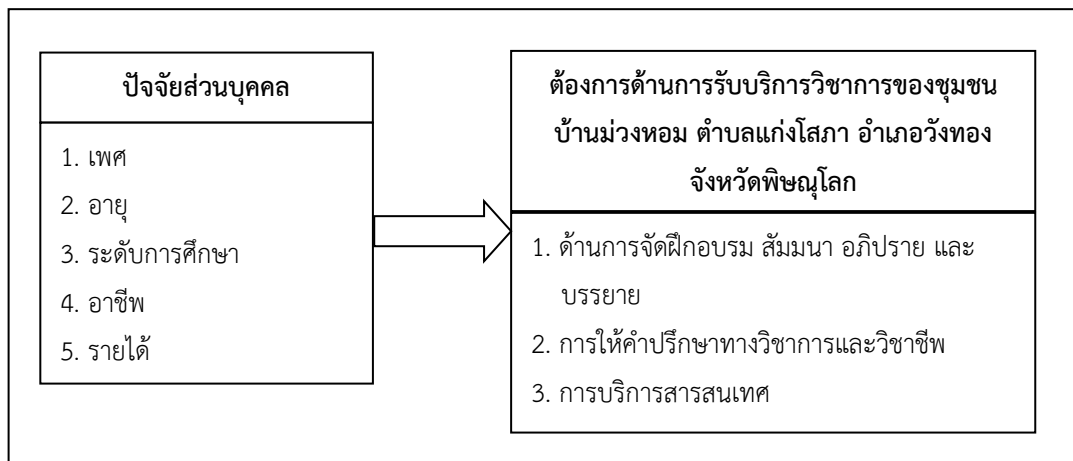
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารทางวิชาการ และกึ่งวิชาการ บทความ วารสาร รวมถึงรายงานวิจัย พบว่า ความต้องการการบริการวิชาการนั้น

ประกอบด้วย (1) ข้อมูลทั่วไปของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก (2) ทฤษฎีความต้องการ (3) การบริการวิชาการแก่สังคมของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (4) งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยส่วนบุคคลและความต้องการการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก (Kotler and Armstrong, 2014)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทฤษฎีสำหรับการวิจัยครั้งนี้สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คือ ความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชน ได้แก่ (1) ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยาย (2) ด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ และ (3) ด้านบริการสารสนเทศ ส่วนที่ 3 คือ ข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชน โดย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดสอบ (try out) กับประชากรทั้งเพศชาย และเพศหญิง จำนวน 30 รายที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามมีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.875

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่ ประชากรที่อยู่ในชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจำนวนทั้งสิ้น 274 คน พื้นที่ในเก็บข้อมูลคือชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และทำการเก็บข้อมูลในเดือนเมษายน พ.ศ. 2561

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาสำหรับข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าสถิติร้อยละ และข้อมูลความต้องการการบริการวิชาการรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยาย การให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ และ ด้านการบริการสารสนเทศ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย การค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับความต้องการการบริการวิชาการตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบ t-test และ f-test

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการทดสอบแสดงตามตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	157	57.29
หญิง	213	77.73
2. อายุ		
20 – 30 ปี	37	13.50
31 – 40 ปี	53	19.34
41 – 50 ปี	78	28.46
51 - 60 ปี	67	24.45
61 ปี ขึ้นไป	39	14.23

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	84	30.65
มัธยมศึกษาตอนต้น	62	22.62
มัธยมศึกษาตอนปลาย	47	17.15
อนุปริญญา	37	13.50
ปริญญาตรี	42	15.32
ปริญญาโท	2	0.73
ปริญญาเอก	0	0.00
4. อาชีพ		
เกษตรกร	138	50.36
รับจ้างทั่วไป	58	21.16
ค้าขาย	27	9.85
รับราชการ	22	8.02
อื่น ๆ	29	10.58
5. รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	62	22.62
5,001 – 10,000 บาท/เดือน	143	52.18
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	34	12.40
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	22	8.02
20,001 ขึ้นไป	13	4.74

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.73 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.29 มีอายุ 41-50 ปี เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 28.46 รองลงมา อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.45 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.65 รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 22.62 มีอาชีพเกษตรกร เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.56 รองลงมาได้แก่อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 21.16 มีรายรายได้อยู่ที่ 5,001-10,000 บาท/ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 52.18 รองลงมาได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 22.62 ตามลำดับ

สำหรับการวิเคราะห์ความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น รายงานซึ่งได้แก่ ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อบรม และบรรยาย การให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ และ ด้านการบริการสารสนเทศ ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิเคราะห์แสดงตามตาราง 2

ตารางที่ 2 ความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก รายด้าน

ความต้องการด้านการบริการวิชาการ ของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านการจัดฝึกอบรมสัมมนา อภิปราย และบรรยาย	4.19	.52	มาก
2. ด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ	4.24	.58	มาก
3. ด้านบริการสารสนเทศ	3.96	.56	มาก
ภาพรวม	4.13	.72	มาก

จากตารางที่ 2 ความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมา ด้านการจัดฝึกอบรมสัมมนา อภิปราย และบรรยาย ($\bar{X} = 4.19$) และด้านบริการสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

สำหรับการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ T-Test และ F-Test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลวิเคราะห์ดังปรากฏตามตาราง 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบระดับความต้องการด้านการบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ

ความต้องการด้านการบริการวิชาการ ของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวัง ทอง จังหวัดพิษณุโลก	ชาย		หญิง		t	P
	(n = 157)		(n = 213)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และ บรรยาย	4.20	.49	4.18	.63	.614	.541
2. ด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ	4.26	.53	4.14	.74	.431	.667
3. ด้านบริการสารสนเทศ	4.00	.53	4.01	.77	-.106	.916
ภาพรวม	4.15	.51	4.11	.71	-.003	.708

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมความต้องการด้านการรับบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ ซึ่งเพศชายโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างจากหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยการสำรวจความต้องการด้านการรับบริการวิชาการของชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และไม่มี ความแตกต่างในภาพรวม และรายด้าน อธิบายได้ว่า 1) ชุมชนบ้านม่วงหอม ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีความต้องการที่จะได้รับการบริการวิชาการทางด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการ และวิชาชีพทั้งเพศชาย และเพศหญิงไม่แตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นถึงว่าหากคณะวิทยาการจัดการจะบริการวิชาการทางด้านการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ จะต้องให้ข้อมูลหรือเนื้อหาที่ถูกต้อง ชัดเจนกับความต้องการของชุมชน และสามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพต้องเป็นข้อมูลเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับบริบทของชุมชนมีความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย การติดต่อประสานงานด้านการให้คำปรึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพต้องมีความสะดวกเร็ว มีความชัดเจน อีกทั้งต้องมีผู้ประสานงานและผู้เกี่ยวข้องสามารถตอบข้อสงสัยได้ 2) ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยายทั้งเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นถึงว่าหากคณะวิทยาการจัดการจะบริการวิชาการโดยการจัดการฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยาย ควรจะต้องมีเนื้อหาที่เป็นปัจจุบัน และเป็นประโยชน์กับชุมชน หัวข้อการบรรยายมีความถูกต้อง ชัดเจน และมีผู้ที่ประสานงานด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยาย กับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านสารสนเทศ ที่พบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นถึงว่าหากคณะวิทยาการจัดการจะให้บริการวิชาการด้านสารสนเทศควรมีการพัฒนาาระบบเทคโนโลยี เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้งานได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และสามารถประสานเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนและสังคมในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร และเขตจังหวัดปราจีนบุรี (จินตนา มังคละกนก, 2554) โดยพบว่า ในภาพรวมชุมชนและสังคมมีความต้องการการรับบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยด้านการฝึกอบรมสัมมนา อภิปราย และบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนความต้องการลำดับต่ำสุด ได้แก่ บริการเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน บริการด้านการบริการสารสนเทศ และ

บริการด้านการเขียนงานวิชาการและงานแปล ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามเขตพื้นที่ พบว่า ชุมชนและสังคมในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการการรับบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยายมากที่สุด รองลงมาคือ บริการด้านการค้นคว้า สำนวน วิเคราะห์ ทดสอบ และตรวจสอบ และบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการ และวิชาชีพ ส่วนความต้องการลำดับต่ำที่สุดได้แก่ บริการเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน บริการด้านการบริการสารสนเทศ และบริการด้านการเขียนงานวิชาการและงานแปล สำหรับชุมชนและสังคมในเขตจังหวัดปราจีนบุรี มีความต้องการรับบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้านการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยายมากที่สุด รองลงมาคือ บริการด้านการค้นคว้า สำนวน วิเคราะห์ ทดสอบ และตรวจสอบและบริการการให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนความต้องการลำดับต่ำสุดได้แก่ บริการเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน บริการด้านการบริการสารสนเทศ และบริการด้านการเขียนงานวิชาการและงานแปล ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการการศึกษาของชุมชนในจังหวัดพังงา กรณีศึกษาอำเภอคุระบุรี (สาอ์นัต ปานบุตร และนายโกศล ตึกขาว, 2553) โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการเรียนหลักสูตรระยะสั้นสาขาคอมพิวเตอร์เบื้องต้นมากที่สุด รองลงมาคือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) การทำอาหารและขนม กฎหมายเบื้องต้นสำหรับประชาชน ตามลำดับ ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น 60 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น คือ วันเสาร์-อาทิตย์ (08.00-16.00 น.) และสาเหตุสำคัญที่เลือกเรียนหลักสูตรระยะสั้นที่วิทยาลัยชุมชนพังงา คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน รองลงมาคือเพื่อเพิ่มทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาความต้องการด้านการรับบริการวิชาการของชุมชน ซึ่งในการสำรวจในครั้งนี้ เป็นเพียงความต้องการด้านการรับบริการวิชาการและประเด็นปัญหา หรือแนวทางในการให้บริการวิชาการของคณะวิทยาการจัดการเท่านั้น ดังนั้นหากต้องการนำข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งต่อไป จะต้องทำการลงพื้นที่เพื่อสอบถามกับตัวแทนชุมชน หรือชาวบ้านเพื่อเก็บรายละเอียดความต้องการหรือปัญหาเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2559). *แผนยุทธศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม* (ฉบับปี 2559). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- คณะกรรมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2554). *สรุปผลการสำรวจปัญหาและความต้องการการบริการวิชาการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปีการศึกษา 2554*.
- จินตนา มังคละกนก. (2554). *ความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนและสังคม ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร และเขตจังหวัดปราชญ์บุรี*. กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ.
- ประเสริฐ อิมใจ. (2557). *ความต้องการอาชีพเสริมของประชาชนในตำบลห้วยท่าช้าง พ.ศ. 2553*. วารสารสมาคมนักวิจัย ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2557. กรุงเทพฯ.
- พิรศักดิ์ เสรีกุล, ชูชีพ เขียวอุดม และจงรักษ์ สมใจ. (2551). *การสำรวจเชิงวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนในภาคตะวันออก กลุ่มจังหวัดปราชญ์บุรี นครนายกและสระแก้ว*. งานวิจัยทุนวิจัย สนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา.
- สายัณห์ ปานบุตร และนายโกศล ตึกขาว. (2561). *การศึกษาความต้องการของชุมชนในจังหวัดพังงากรณีศึกษาอำเภอกระบุรี*. 2553. บทความย่อรายงานวิจัย สืบค้นจาก <http://sayansblogs.blogspot.com/2010/09/blog-post.html>. เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561
- สำราญ บุญชิต. (2552). *การบริการจัดการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนของสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สวิษฐา ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์ และภัทราภรณ์ ดีสลิต. (2558). *รายงานผลการดำเนินโครงการสำรวจความต้องการการบริการวิชาการ ด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น*. คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่.
- Kotler, P. & Armstrong, G., (2014). *Principles of Marketing*. (15th ed.). United States of America: Courier / Kendallville.Prentice - Hall, Inc.